

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 1 mars 2017
Nr. ref.: RK 1044/17

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI82/16

Parashtrues

Đeljalj Kazagić

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, Pml. nr. 13/2016, të 10 shkurtit 2016

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gérxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Đeljalj Kazagić (në tekstin e mëtejmë: parashtruesi i kërkesës), banues në Mitrovicë.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kérkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Pml. nr. 13/2016, të 10 shkurtit 2016 (në tekstin e mëtejmë: Vendimi i kontestuar).
3. Vendimin e kontestuar parashtruesi e ka pranuar më 1 mars 2016.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes së kësaj kérkese është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar, me të cilin pretendohet të jenë shkelur të drejtat e garantuara me nenet: 24 [Barazia para Ligjit], 27 [Ndalimi i Torturës, Trajtimit Mizor, Çnjérëzor ose Poshtërues në rastet Penale], 29 [E drejta e Lirisë dhe Sigurisë], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], dhe 33 [Parimi i Legalitetit dhe Proporcionalitetit në raste Penale] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta).

Baza juridike

5. Kérkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejmë: Ligji), dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 24 maj 2016, parashtruesi e dorëzoi kérkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjykata).
7. Më 14 qershor 2016, Kryetarja e Gjykatës, caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegin shqyrtaues, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues) Selvete Gérxhaliu-Krasniqi dhe Gresa Caka-Nimani.
8. Më 8 korrik 2016, Gjykata njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kérkesës. Një kopje e kérkesës iu dërgua Gjykatës Supreme.

Përbledhja e fakteve

9. Më 3 qershor 2013, parashtruesi i kérkesës me urdhër të autoriteteve përkatëse u arrestua dhe u ndalua në afat prej 48 orësh.
10. Më 5 qershor 2013, gjyqtari i procedurës paraprake i Gjykatës Themelore në Mitrovicë, parashtruesit të kérkesës ia caktoi masën e paraburgimit në kohëzgjatje prej 30 (tridhjetë) ditësh, pas dyshimit të bazuar se i njëjti kishte kryer disa vepra penale.
11. Parashtruesi i kérkesës ishte punëtor i Organizatës së Kombeve të Bashkuara me mision në Kosovë (në tekstin e mëtejmë: OKB). Sipas Rregullores së UNMIK-ut 2000/47, personeli i OKB-së, përfshirë edhe personelin vendor, gëzon imunitet nga arrestimet dhe ndalesat. Për këtë arsy, më 23 qershor

2013, Kryeprokurori i Shtetit, bazuar në Ligjin nr. 03/L-033 për statusin, imunitetet dhe privilegjet e misioneve diplomatike, përmes Ministrisë së Punëve të Jashtme, i kërroi Përfaqësuesit Special të Sekretarit të Përgjithshëm të OKB-së me mision në Kosovë, që parashtruesit të kérkesës t'i hiqet imuniteti, në mënyrë që gjykata të vazhdonte me gjykimin e rastit të tij PP. nr. 58/13.

12. Më 3 korrik 2013, Përfaqësuesi Special i Sekretarit të Përgjithshëm i OKB-së me mision në Kosovë, njofton Kryeprokurorin e Shtetit, se Sekretari i Përgjithshëm i OKB-së, ka marrë vendim për heqjen e imunitetit të parashtruesit të kérkesës, për shkak të rastit PP. nr. 58/13 të ngritur kundër tij në Gjykatën Themelore në Mitrovicë.
13. Më 31 mars 2014, Prokurori i çështjes, në Gjykatën Themelore të Mitrovicës, ndaj parashtruesit të kérkesës paraqiti 9 (nëntë) aktakuza mbi dyshimin e bazuar të kryerjes së veprave penale në kundërshtim me nenin 198, paragrafi (1) në lidhje me paragrin (5), nënparagrin (3); me nenin 201, paragrin (4) në lidhje me paragrin (1) dhe nenin 20; me nenin 195, paragrin (4) në lidhje me paragrin (1); me nenin 198, paragrin (1) në lidhje me paragrin (5), nënparagrin (3) dhe (4); nenin 193, paragri (4) në lidhje me paragrin (2) nënparagrin (2); me nenin 193, paragrin (3) nënparagrin (4); me nenin 195, paragrin (2) nënparagrin (2) dhe (3) në lidhje me nenin 20; me nenin 193, paragri (2) nënparagrin (3); dhe me nenin 241, paragrin (3) të KPK-së.
14. Më 12 shkurt 2015, Gjykata Themelore në Mitrovicë, nxori Aktgjykimin P. nr. 42/14) me të cilin parashtruesin e kérkesës e shpall të pafajshëm për akuzën 3, 4, 5, 6 dhe 9, ndërsa e gjen fajtor atë për akuzën 1, 2, 7 dhe 8, duke e dënuar me burgim unik në kohëzgjatje prej 14 (katërbëdhjetë) vjetësh.
15. Më 7 prill 2015, parashtruesi e apeloi aktgjykimin e Gjykatës Themelore të Mitrovicës, në Gjykatën e Apelit në Prishtinë, për shkak të shkeljeve esenciale të procedurës penale, vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, shkeljes së ligjit penal dhe vendimit mbi masën e dënimit.
16. Më 7 shtator 2015, Gjykata e Apelit në Prishtinë (Vendimi PAKR. nr. 220/15), e aprovoi si pjesërisht të pranueshme ankesën e parashtruesit të kérkesës, përkitazi me vendimin për dënimin, duke e ndryshuar masën e dënimit unik me burgim nga 14 (katërbëdhjetë) vjet në 11 (njëmbëdhjetë) vjet burg. Në pjesët tjera vendimi i Gjykatës Themelore të Mitrovicës mbeti i pandryshuar.
17. Në një datë të paspecifikuar, përfaqësuesi i autorizuar i parashtruesit të kérkesës paraqiti kérkesë për mbrojtjen e ligjshmërisë në Gjykatën Supreme për shkak të shkeljeve esenciale të ligjit të procedurës penale dhe të ligjit penal.
18. Më 22 dhjetor 2015, kérkesë për mbrojtjen e ligjshmërisë parashtroi edhe parashtruesi i kérkesës.
19. Më 6 janar 2015, Gjykata Supreme (Vendimi Pml. nr. 268/2016), refuzoi si të pabazuar kérkesën e përfaqësuesit të autorizuar për mbrojtjen e ligjshmërisë, duke arsyetuar se vendimet e gjykatave të instancave më të ulëta nuk janë të

përfshira me shkelje esenciale të ligjit procedural dhe material. Për më tepër, kjo gjykatë erdhi në përfundim se:

(...)

Konkludimet e gjykatës së shkallës së parë lidhur me zhvillimin e ngjarjeve dhe cilësimin juridik të veprave penale pra, se në veprimet e të dënuarit përbushen të gjitha elementet subjektive dhe objektive të veprave penale për të cilat është shpallur fajtor, të cilat i ka konfirmuar edhe gjykata e shkallës së dytë për çfarë janë dhënë arsyet e duhura faktike dhe juridike, por edhe lidhur me pretendimet nga ankesa e mbrojtësve të të dënuarit, si të drejta dhe të ligjshme i akcepton edhe kjo Gjykatë, meqë drejtë është aplikuar ligji penal, në përjashtim të veprës penale nga pika 2 e dispozitivit të aktgjykimit, për çfarë janë dhënë arsyet më lart në këtë aktgjykim.

(...)

20. Më 10 shkurt 2016, Gjykata Supreme, nxori Vendimin Pml. nr. 13/2016, me të cilin kërkesa e parashtruesit për mbrojtjen e ligjshmërisë u refuzua si e pabazuar. Për më tepër, Gjykata Supreme erdhi në këtë përfundim:

(...)

Në fakt i dënuari me këtë mjet juridik vetëm ka bërë përsëritjen e pretendimeve të paraqitura në ankesën kundër aktgjykimit të shkallës së parë, ai në këtë kërkesë me tepër i referohet fakteve, mënyrës se si janë vërtetuar ato dhe vlerësimit të provave, në pjesën dërmuese të kërkesës merret me interpretimin dhe komentimin e dispozitave ligjore si dhe citimin e pjesëve të caktuara të procesverbalit mbi shqyrtimin gjyqësor, ndërsa fare pak jep shpjegime se cilat janë ato shkelje konkrete të cilat pretendohen me kërkesën për mbrojtën e ligjshmërisë.

(...)

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

21. Parashtruesi pretendon se është viktimi e shkeljeve të të drejtave themelore të njeriut të shkaktuara nga autoritetet publike dhe gjykatat.
22. Për më tepër, parashtruesi pretendon në shkeljet e të drejtave kushtetuese, si në vijim:
- i. Shkelje të nenit 24, paragrafët 1 dhe 2 të Kushtetutës, me pretendimin se u diskriminua në bazë të gjinisë, sepse trupi gjykues mori si të besueshme deklaratën e të dëmtuarës S. N. dhe të dëshmitares N. T., për arsyet se ato i takonin gjinisë femërore;
 - ii. Shkelje të nenit 27 të Kushtetutës, me pretendimin se arrestimi nga autoritetet e policisë, faza hetuese dhe gjyktimi kundër tij ndikuan në “*forcën e tij psikike të paqëndrueshme fizikisht*”. Përveç kësaj, parashtruesi pretendon se presioni i shkaktuar nga shkeljet e shumta të Kodit të Procedurës Penale të Kosovës (KPPK) dhe KPK-së, mori formën e “*Torturës, Trajtimit Mizor, Çnjerëzor dhe Poshtërues*”;

- iii. Shkelje të nenit 29.4 të Kushtetutës, me pretendimin se u mbajt kundërligjshëm në paraburgim prej momentit të arrestimit nga autoritetet e policisë deri në paraqitjen e tij para gjyqtarit të procedurës paraprake. Për më tepër, parashtruesi pretendon se mbajtja e tij për një muaj në paraburgim, pérderisa gëzonë imunitetet si punëtor vendor i OKB-së me mision në Kosovë ishte e kundërligjshme gjithashtu;
- iv. Shkelje të nenit 30.3 të Kushtetutës, me pretendimin se kryetarja e trupit gjykues ia mohoi të drejtën për t'u mbrojtur ndaj aktakuzave të ngritura nga prokurori i çështjes, si dhe të drejtën për t'i komentuar dhe kundërshtuar deklaratat dhe provat e dëshmitarëve;
- v. Shkelje të nenit 31 të Kushtetutës, me pretendimet se janë shkelur dispozitat e nenit 19, paragrafit 1, pikave 1.8, 1.9, dhe 1.12, të KPPK-së, për shkak se përpilimi i aktakuzës nga prokurori i çështjes ishte bërë në kundërshtim me ligjin; dhe se gjykata iu shmang provave shfajësuese që ishin në favorin e tij;
- vi. Shkelje të nenit 33, paragrafët 2 dhe 3 të Kushtetutës, me pretendimin se ashpërsia e dënit lidhur me akuzën nr. 8 (tetë) tejkalonte masën e parashikuar me ligjin penal dhe ishte në disproporcione me veprën penale, për shkak se gjykata aplikoi gabimisht nenin 193.1 të KPK-se, sipas të cilit parashihet dënim me burg nga 2 (dy) deri në 10 (dhjetë) vjet, në vend që gjykata të aplikonte nenin 194 të KPK-së, që parashikonte dënim nga 6 (gjashtë) muaj deri në 5 (pesë) vjet.

Pranueshmëria e kërkesës

23. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
24. Në bazë të shkresave të lëndës, Gjykata vlerëson se: parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar sipas kuptimit të nenit 113 të Kushtetutës; i ka shtuar të gjitha mjetet efektive juridike në dispozicion në përputhje me kërkesat e nenit 113.7 të Kushtetutës; ka përbushur kërkesën e afatit 4 (katër) mujor, të kërkuar me nenin 49 të Ligjit; ka specifikuar saktë shkeljet e pretenduara kushtetuese dhe vendimet e kontestuara të autoriteteve publike me të cilat pretendohen shkeljet e të drejtave dhe lirive të garantuara me Kushtetutë.
25. Më tej, Gjykata merr parasysh kriterin e kërkuar me rregullin 36 (1) (d) të Rregullores së punës, që përcakton se:
 - 1) "Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:
(...)
(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.
26. Bazuar ne rregullin e sipërpërmendur, Gjykata vlerëson më tej nëse pretendimet e parashtresat të kërkesës për shkeljen e të drejtave dhe lirive themelore të garantuara me Kushtetutë dhe Konventë evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshmë KEDNJ), janë qartazi të bazuara.

Sa i përket pretendimit të parashtruesit në pikën (i)

27. Përkitazi me këtë, Gjykata merr parasysh nenin 24 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 14 të KEDNJ-së:

Neni 24 [Barazia para Ligjit] i Kushtetutës

“1. Të gjithë janë të barabartë para ligjit. Çdokush gjëzon të drejtën e mbrojtjes së barabartë ligjore, pa diskriminim.
2. Askush nuk mund të diskriminohet në bazë të racës, ngjyrës, gjinisë, gjuhës, fesë, mendimeve politike ose të tjera, prejardhjes kombëtare a shoqërlore, lidhjes me ndonjë komunitet, pronës, gjendjes ekonomike, sociale, orientimit seksual, lindjes, aftësisë së kufizuar ose ndonjë statusi tjetër personal”.
(...)

Neni 14 [Ndalimi i Diskriminimit] i KEDNJ-së

“Gëzimi i të drejtave dhe i lirive të përcaktuara në këtë Konventë duhet të sigurohet, pa asnjë dallim të bazuar në shkaqe të tillë si seksi, raca, ngjyra, gjuha, feja, mendimet politike ose çdo mendim tjetër, origjina kombëtare ose shoqërlore, përkatësia në një minoritet kombëtar, pasuria, lindja ose çdo status tjetër”.

28. Gjykata para së gjithash dëshiron të rikujtojë se, si rregull i përgjithshëm, barazia para ligjit nënkuption barazinë e individëve që ndodhen në kushte të barabarta dhe të drejtën e tyre pér mbrojtje të barabartë me ligj pa asnjë diskriminim. Megjithatë, barazia para ligjit nuk do të thotë që pér një individ ose një kategori peronash që janë në kushte objektivisht të ndryshme të ketë trajtim dhe zgjidhje të njëllojta.
29. Gjykata në rrethanat e parashtruesit të kërkësës, vë në pah se barazia para ligjit duhet të kuptohet si një e drejtë e palës në procedurë, të ndodhur para një procesi gjyqësor në shqyrtim, që pret një trajtim korrekt, të paanshëm me mundësi të barabarta të shfrytëzimit të mjeteve ligjore, pavarësisht statusit personal ose juridik që e ka ai ose ajo si palë ndërgjyqëse.
30. Për më tepër, praktika e Gjykatës Evropiane pér të Drejtat e Njeriut (GJEDNJ), sqaron se, sipas kuptimit të nenit 14 të Konventës Evropiane pér të Drejtat e Njeriut (KEDNJ), një trajtim diskriminues konsiderohet vetëm atëherë kur “ai nuk ka justifikim objektiv dhe të arsyeshëm”, që do të thotë se, ai nuk ndjek një “qëllim legjitim”, apo kur ai trajtim nuk ka një marrëdhënie të arsyeshme proporcionaliteti “midis mjeteve të përdoruara dhe qëllimit që arrihet” (shih, pér shembull gjykimin e 28 majit 1985 në çështjen Abdulaziz, Cabales dhe Balkandali kundër Mbretërisë së Bashkuar, Seria A, nr. 94, para 78).
31. Në këtë kontekst, Gjykata, duke i marrë parasysh shtjellimet e mësipërme përkitazi me të drejtat që burojnë nga neni 24 i Kushtetutës dhe neni 14 i KEDNJ-së, konsideron se asnjë nga testet e kërkua me këto dispozita konkrete nuk e justifikojnë pretendimin e parashtruesit pér shkeljen e kësaj të drejte themelore. Sepse, parashtruesi i kërkësës nuk arriti të dëshmojë me

prova pretendimet e tij dhe të argumentojë më tej se, si dhe pse trupi gjykues synonte arritjen e një qëllimi jolegjitim për ta trajtuar atë në mënyrë të pabarabartë, në raport me palët tjera ndërgjyqëse, përkatësisht me të dëmtuarën S.N. dhe dëshmitaren N.Z., vetëm pse ato i përkisnin gjinisë femërore, së cilës i përkiste edhe kryetarja e trupit gjykues.

32. Rrjedhimisht, Gjykata në baza kushtetuese pretendimin e parashtruesit të kërkesës për shkelje të barazisë para ligjt e konsideron, si qartazi të pabazuar.

Sa i përket pretendimit të parashtruesit në pikën (ii)

33. Gjykata merr parasysh nenin 27 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 3 të KEDNJ-së:

Neni 27 [Ndalimi i Torturës, Trajtimit Mizor, Çnjerëzor ose Poshtërues] i Kushtetutës: “*1. Askush nuk i nënshtrohet torturës, ndëshkimit a trajtimit mizor, çnjerëzor ose poshtërues*”.

Neni 3 [Ndalimi i Torturës] i KEDNJ-së: “*Askush nuk mund t'i nënshtrohet torturës ose dënimive ose trajtimeve çnjerëzore ose poshtëruese*”.

34. Në lidhje me këtë, Gjykata vlerëson, nëse pretendimet e parashtruesit të kërkesës bien brenda kërkesave dhe qëllimit të nenit 27 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 3 të KEDNJ-së.

35. Gjykata vëren se praktika e GJEDNJ-së, për qëllime të nenit 3, ka përkufizuar se Konventa edhe në rr Ethanat më të vështira, si lufta kundër terrorizmit dhe krimtit të organizuar, në mënyrë absolute e ndalon torturën, trajtimin çnjerëzor ose degradues pavarësisht sjelljes së viktimës. Sipas GJEDNJ-së, trajtimi çnjerëzor është pranuar si degradues vetëm atëherë kur viktimës a viktimate u është shkaktuar qëllimshëm ndjenja e frikës, ankthit dhe inferioritetit, poshtërimit dhe përuljes, thyerjes së qëndrueshmërisë fizike ose morale, ose kur ashpërsia e keqtrajtimit e nxitë viktimën të veprojë kundër vullnetit ose vetëdijes së tij/saj (shih, ndër të tjera, rastin *Keenan kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 27229/95, § 120, EHCR 2001-III, dhe *Ramirez Sanchez kundër Francës* [CG], nr. 59450/00, § 118, ECHR 2006-IX).

36. Më tutje, GJEDNJ thekson, në mënyrë që keqtrajtimi të bie brenda objektit të nenit 3 të Konventës, ai duhet të arrijë një nivel minimal ashpërsie. Vlerësimi i këtij niveli do të varet nga të gjitha rr Ethanat e rastit si kohëzgjatja e trajtimit, efektet e tij fizike ose mendore, në disa raste merret në konsideratë edhe gjinia, mosha dhe gjendja shëndetësore e viktimës (shih, *Irlanda kundër Mbretërisë së Bashkuar*, vendimi i 18 janarit 1978, § 162, seria A nr. 25).

37. Për më tepër, GJEDNJ theksoi se pretendimet për keqtrajtim duhet të mbështeten me prova dhe se vlerësimi i tyre duhet të karakterizohet përtej dyshimit të arsyeshëm (shih rastin e GJEDNJ-së, *Gök dhe Güler kundër Turqisë*, aplikacioni nr. 74307/01, i 28 korrikut 2009).

38. Andaj, në dritën e shpjegimeve të mësipërme, Gjykata konsideron se asnje nga elementet që kërkohen me nenin 3 të Konventës nuk është përbushur në

rastin e parashtruesit të kërkesës për t'u konstatuar si kushtetutshmërisht i bazuar pretendimi i tij për shkeljen e kësaj të drejte themelore. Sepse, ai me asnje dëshmi nuk ka provuar se autoritetet e policisë a të hetuesisë, apo kushdo nën autorizimet zyrtare, ka vepruar në kundërshtim me kërkesat e nenit 27 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 3 të KEDNJ-së.

Sa i përket pretendimit të parashtruesit në pikën (iii)

39. Gjykata merr parasysh nenin 29 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 5 të KEDNJ-së:

Neni 29 [E Drejta e Lirisë dhe Sigurisë] i Kushtetutës:

(...)

“4. Çdokush që i hiqet liria me arrest ose ndalim, gëzon të drejtën që të përdorë mjete juridike për të sfiduar ligjshmërinë e arrestit ose të ndalimit. Rasti do të vendoset nga gjykata brenda një afati sa më të shkurtër dhe nëse arresti ose ndalimi është i paligjshëm, do të urdhërohet lirimi i personit”.

(...)

Neni 5 [E drejta për liri dhe siguri] i KEDNJ-së:

“Çdokush ka të drejtën e lirisë e të sigurisë personale. Askujt nuk mund t'i hiqet liria, me përjashtim të rasteve që vijojnë dhe në përputhje me procedurën e parashikuar me ligj:

(...)

c. kur arrestohet ose ndalohet ligjërisht për t'u çuar përpara autoritetit gjyqësor kompetent pas dyshimit të arsyeshëm se ka kryer një vepër penale ose kur çmohet në mënyrë të arsyeshme e nevojshme për të parandaluar kryerjen prej tij të veprës penale ose largimin e tij pas kryerjes së saj;

(...)

40. Në këtë drejtim, Gjykata do të vlerësojë nëse pretendimet e parashtruesit të kërkesës bien brenda kuptimit të nenit 29 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 5 të KEDNJ-së.

41. Sipas praktikës së GJEDNJ-së, qëllimi i përgjithshëm i nenit 5 të KEDNJ-së është që të sigurojë se askush nuk duhet të privohet nga liria në mënyrë arbitrale (shih, Assanidze kundër Gjeorgjisë, Kërkesa nr. 71503/01, Aktgjykimi i 8 prillit 2004). Më tej, neni 5 i KEDNJ-së, kërkon që çdo heqje lirie të jetë “në përputhje me një procedurë të parashikuar nga ligji”.

42. Në lidhje me këtë pretendim, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës është informuar fillimisht nga autoritetet përkatëse, për shkakun e arrestimit dhe të ndalesës, më pas, me vendim të Gjykatës, brenda afatit të paraparë me ligj dhe Kushtetutë, i është caktuar masa e paraburgimit në kohëzgjatje prej 30 (tridhjetë) ditësh. Andaj, në këtë kontekst, nuk mund të thuhet se veprimet e autoriteteve përkatëse, përkitazi me arrestimin dhe mbajtjen në paraburgim të

parashtruesit të kërkesës janë në kundërshtim me qëllimin dhe kërkesat e nenit 29 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 5 të KEDNJ-së.

43. Ndërsa, sa i përket imunitetit, Gjykata vëren se kërkesa për heqjen e imunitetit të parashtruesit të kërkesës është bërë në pajtim me nenin 7 të Ligjit, nr. 03/L-033, që thotë: “*Imunitetet në nenet 5 dhe 6 të këtij Ligji mund të hiqen vetëm nga Udhëheqësi i misionit ... me marrëveshje të shpejtë me shkrim ...*”. Sipas nenit 5 të këtij ligji kategoria e individëve që bëjnë pjesë në personelin vendor në misionet diplomatike apo konsullore “... *gëzojnë imunitet nga procedurat penale dhe civile për veprimet e kryera nga ata, dhe për fjalët e shkruara apo të shqiptuara, në cilësinë e tyre zyrtare*”.
44. Gjykata verën se parashtruesi i kërkesës u arrestua dhe u ndalua nga autoritetet përkatëse me urdhër të prokurorit të çështjes për shkak të dyshimit të bazuar për kryerjen e disa veprave penale, ku nga disa prej tyre u shpall fajtor dhe u dënuar. Gjykata vëren se natyra e veprave penale, për çfarë ai akuzohej, bien jashtë fushëveprimit dhe përgjegjësive të tij zyrtare, si punëtor i OKB-së, prandaj nuk mund të thuhet se mbajtja në paraburgim ishte në kundërshtim me kërkesat e nenit 29 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 5 të Konventës, përderisa autoritetet vepruan në përputhje me procedurën e parashikuar me ligj.
45. Për më tepër, Gjykata thekson se imuniteti nuk mund t'u shërbej individëve si e drejtë për t'i ikur ndjekjes dhe përgjegjësisë penale, për veprat penale të cilat janë të dënueshme me ligj.

Sa i përket pretendimit të parashtruesit në pikën (iv)

46. Gjykata i referohet nenit 30.3 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së:

Neni 30 [Të Drejtat e të Akuzuarit] i Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së:

“*Çdokush që akuzohet për vepër penale, gëzon të drejtat minimale në vijim:*

(...)

(3) *të ketë kohë, mundësi dhe mjete të mjaftueshme për të përgatitur mbrojtjen e vet;*

(...)

Neni 6 [E drejta për një proces të rregullt] i KEDNJ-së:

“1. *Çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësish, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e krijuar me ligj, e cila do të vendosë si për mosmarrëveshjet në lidhje me të drejtat dhe detyrimet e tij të natyrës civile, ashtu edhe për bazueshmërinë e çdo akuze penale në ngarkim të tij.*

(...)

3. *Çdo i akuzuar për një vepër penale ka të drejtat minimale të mëposhtme: a. të informohet brenda një afati sa më të shkurtër, në një*

gjuhë që ai e kupton dhe në mënyrë të hollësishme, për natyrën dhe për shkakun e akuzës që ngrihet ndaj tij;

- b) t'i jepet koha dhe lehtësitetë e përshtatshme për përgatitjen e mbrojtjes;*
- c) të mbrohet vetë ose të ndihmohet nga një mbrojtës i zgjedhur prej tij, ose në qoftë se ai nuk ka mjete të mjaftueshme për të shpërblyer mbrojtësin, t'i mundësohet ndihma ligjore falas kur këtë e kërkojnë interesat e drejtësisë;*
- d) të pyes ose të kërkojë që të merren në pyetje dëshmitarët e akuzës dhe të ketë të drejtën e thirrjes dhe të pyetjes të dëshmitarëve në favor të tij, në kushte të njëjta me dëshmitarët e akuzës;*
- e) të ndihmohet falas nga një përkthyes në qoftë se nuk kupton ose nuk flet gjuhën e përdorur në gjyq".*

47. Përkitazi me këtë, Gjykata vëren se të njëjtat pretendime parashtruesi i kërkesës i kishte ngritur edhe në Gjykatën Supreme, e cila në vendimin e saj Pml. nr. 13/2016, të 10 shkurtit 2016 arsyetoqi: "Ky intervenim i kryetarit të trupit gjykues kjo Gjykatë e vlerëson se ka qenë me qëllim që të orientojë mbrojtjen e të dënuarit në faktet e rëndësishme të çështjes prandaj këtu assesi nuk mund të bëhet fjalë për mohimin e të drejtës për të paraqitur mbrojtjen, aq më tepër kur dihet i dënuari për dy ditë ka paraqitur mbrojtjen e tij pa asnje pengesë".
48. Për më tepër, në bazë të shkresave të lëndës, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës dhe përfaqësuesi i autorizuar i tij u përballën me dëshmitarët e akuzës dhe patën mundësinë që atyre t'u bënin pyetje dhe t'i kundërshtonin deklaratat e tyre (shih, ndër të tjera *Saïdi kundër Francës*, Vendim i 20 shtatorit 1993, seriti A nr. 261-C, fq. 56 § 43, dhe A.M. kundër Italisë, nr. 37019/97, § 25, ECHR 1999 –IX).
49. Në këtë drejtim, Gjykata konsideron se parashtruesit të kërkesës i është ofruar mundësia e duhur për të ushtruar të drejtat e tij për t'u mbrojtur, brenda kuptimit të nenit 30 (3) të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të Konventës, prandaj edhe këtë pretendim, Gjykata e konsideron, si qartazi të pabazuar.

Sa i përket pretendimit të parashtresat në pikën (v)

50. Përkitazi me këtë, Gjykata i referohet nenit 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së:

Neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] i Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së:

"1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.

2. Çdokush gjëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.

3. Gjyktimi eshtë publik, me përjashtim të rasteve kur gjykata, në rrethana të veçanta, konsideron se, në të mirë të drejtësisë, eshtë i domosdoshëm përjashtimi i publikut, ose i përfaqësuesve të medieve, sepse prania e tyre do të përbente rrezik përendin publik ose sigurinë kombëtare, interesat e të miturve, ose përmbrojtjen e jetës private të palëve në proces, në mënyrën e përcaktuar me ligj.

4. Çdokush i akuzuar përvepër penale ka të drejtë t'u bëjë pyetje dëshmitarëve dhe të kërkojë paraqitjen e detyrueshme të dëshmitarëve, të ekspertëve dhe të personave të tjera, të cilët mund të sqa rojnë faktet.

5. Çdokush i akuzuar përvepër penale, prezumohet të jetë i pafajshëm derisa të mos dëshmohet fajësia e tij/saj, në pajtim me ligjin.

6. Ndiarma juridike falas do t'u mundësohet atyre që nuk kanë mjete të mjaftueshme financiare, nëse një ndihmë e tillë është e domosdoshme përtë siguruar qasjen efektive në drejtësi.

7. Procedurat gjyqësore që përfshijnë të miturit rregullohen me ligj, duke respektuar rregullat dhe procedurat e veçanta përtë miturit”.

51. Gjykata rikuhton se parashtruesi i kërkesës, pretendimet për shkeljen e të drejtës përgjimtës të drejtë dhe të paanshëm i ndërlidh me ligjshmërinë e përpilimit të aktakuzës nga ana e prokurorit të çështjes, duke aluduar në shkelje të dispozitiveve të nenit 19, paragrafit 1, pikave 1.8, 1.9, dhe 1.12 të KPPK-së; dhe se gjykatat nuk i morën parasysh provat shfajësuese që ishin në favorin e tij.
52. Gjykata vëren se pretendimet e parashtruesit të kërkesës në lidhje me ligjshmërinë e përpilimit të aktakuzës nga ana e prokurorit të çështjes ngrenë çështje të ligjshmërisë dhe, si të tilla bien në fushëveprimin dhe kompetencën e gjykatave të rregullta. Si rregull, interpretimi i ligjit është ekskluzivisht çështje përgjithësia janë mbajtur në mënyrë të tillë, saqë parashtruesi i kërkesës të ketë pasur gjykim të drejtë (Shih, *Sisojeva dhe të tjerët kundër Letonisë* [DHM], kërkesa nr. 60654/00, Aktgjykimi i 15 janarit 2007, parografi 89).
53. Ndërsa, në lidhje me pretendimin e parashtruesit të kërkesës se gjykatat nuk i morën parasysh provat shfajësuese, Gjykata rikuhton, është detyrë e gjykatave të rregullta që t'i vlerësojnë provat e vëna në dispozicion të tyre. Gjykata Kushtetuese vetëm mund të shqyrtojë nëse procedurat në gjykatat e rregullta në përgjithësi janë mbajtur në mënyrë të tillë, saqë parashtruesi i kërkesës të ketë pasur gjykim të drejtë (Shih rastin *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 13071/87, Raporti i Komisionit Evropian përtë Drejta të Njeriut, i 10 korrikut 1991).
54. Në këtë drejtim, Gjykata gjithashtu rikuhton praktikën e GJEDNJ-së që thotë se pranimi i provave rregullohet kryesisht nga rregullat e legjislacionit të rendshëm dhe se, si rregull, janë gjykatat kombëtare ato që duhet të vlerësojnë provat para tyre. Detyra e institucioneve të Konventës është të sigurojë që procesi në tërësinë e tij, përfshirë dhe mënyrën sesi janë marrë provat, të ketë qenë i rregullt. Këto të drejta kërkojnë që të akuzuarit t'i jepet mundësia e nevojshme dhe e përshtatshme përtë kundërshtuar dhe pyetur një dëshmitar kundër tij, qoftë në momentin kur ai bën deklaratat, ose dhe në një fazë të mëvonshme të procedimeve (shih, *Saïdi kundër Francës*, vendim i 20

shtatorit 1993, seritë A nr. 261 – C, fq. 56 § 43, dhe A.M. kundër Italisë, nr. 37019/97, § 25, ECHR 1999 –IX).

55. Prandaj, duke i pasur parasysh shtjellimet e mësipërme nuk mund të thuhet se gjykatat e rregullta nuk vepruan në përputhje me detyrën e tyre sipas nenit 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.

Sa i përket pretendimit të parashtruesit në pikën (vi)

56. Gjykata merr parasysh nenin 33 [Parimi i Legalitetit dhe Proporcionalitetit në Raste Penale], të Kushtetutës:

(...)

2. Dënim i shqiptuar për një vepër penale nuk mund të jetë më i ashpër sesa ka qenë i përcaktuar me ligj në kohën e kryerjes së veprës.

3. Ashpërsia e dënit nuk mund të jetë në disproporcion me veprën penale.

(...)

57. Gjykata verën se shkeljen e nenit 33, paragrafët 2 dhe 3 të Kushtetutës, parashtruesi i kërkesës e argumenton me faktin se ashpërsia e dënit lidhur me akuzën nr. 8 (tetë), tejkalon dënimin e përcaktuar me ligjin penal dhe është në disproporcion me veprën penale, sepse gjykata aplikoi gabimisht nenin 193.1 të KPK-se, sipas të cilit parashihet dënim me burg nga 2 (dy) deri në 10 (dhjetë) vjet, në vend që gjykata të aplikonte nenin 194 të KPK-së, që parashikonte dënim nga 6 (gjashtë) muaj, deri në 5 (pesë) vjet dënim me burg.

58. Gjykata, në fakt, konsideron se ky pretendim ka të bëjë me interpretimin dhe aplikimin e dispozitiveve të ligjit penal. Andaj, Gjykata ripërsëritet se nuk është detyrë e saj të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bëre nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave apo zbatimit të ligjit (ligjshmëria), përveç dhe për aq sa ato gjykata mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Detyrë e Gjykatës Kushtetuese është të vërtetojë nëse procedurat në gjykatat e rregullta kanë qenë korrekte dhe të drejta në tërësi, përfshirë edhe mënyrën e marrjes së provave (Shih, rastin *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 13071/87, Raport i Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut, i 10 korrikut 1991).

59. Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih, *mutatis mutandis*, *Garcia Ruiz kundër Spanjës [DHM]*, Nr. 30544/96, para. 28, Gjykata Evropiane për të Drejta të Njeriut [GJEDNJ] 1999-I).

60. Në këtë drejtim, Gjykata, pretendimet e parashtruesit të kërkesës për shkelje të nenit 33 të Kushtetutës i konsideron po ashtu, si qartazi të pabazuara.

61. Nga sa u tha më lart, Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës thjesht nuk është pajtuar me rezultatin e rastit; megjithatë, mospajtimi nuk mund t'i shërbejë atij si e drejtë që të parashtroi kërkesë të argumentueshme për shkelje të neneve 24, 27, 29, 30, 31 dhe 33 të Kushtetutës (Shih rastin nr. KI125/11, *Shaban Gojnovci*, Aktvendim për papranueshmëri i 28 majit 2012, paragrafi 28).

62. Si përfundim, duke i marrë për bazë të gjitha shtjellimet e mësipërme, Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk i mbështeti me prova pretendimet e tij për shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut të garantuara me Kushtetutë, sepse faktet e paraqitura nga ai në asnjë mënyrë nuk tregojnë që gjykatat e rregullta i kanë mohuar atij të drejtat e garantuara me Kushtetutë.
63. Rrjedhimisht, kërkesa në baza kushtetuese, është qartazi e pabazuar dhe duhet të deklarohet e papranueshme në pajtim me nenin 48 të Ligjit dhe me rregullin 36 (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të nenit 113.7 të Kushtetutës, të neneve 20 dhe 48 të Ligjit dhe të rregullave 36 (1) (d) dhe 36 (2) (b), si dhe 56 (2) të Rregullores së punës, më 1 mars 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari rapportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

Per Shkak